

A Deutscher Forstverein 70. vándorgyűlése Braunschweigban

Változó világunkban elengedhetetlen, hogy ne csak Kárpát-medencei vonatkozásban, hanem kiterjedtebben is ismerjék egymást Európa erdőszelvényei. Nagy felelőtlenség lenne nem figyelni a más országok erdeit és erdőszelvényeit érintő kihívásokra. Figyelemmel kell kísérnünk egymást, hogy a tapasztalatok alapján alkalmazni tudjuk – vagy éppen figyelmen kívül hagyni – a felmerülő megoldási lehetőségeket.

A Deutscher Forstverein (Német Erdészeti Egyesület) 70. Vándorgyűlését, Alsó-Szászországban, Braunschweig városában rendezték meg, *Oroszlánok földjén – Itt az idő a megújulásra* jelmonddal. A Német Erdészeti Egyesület az Alsó-Szászországi Erdészeti Egyesülettel együtt szervezte meg a jeles rendezvényt. A magyar delegáció részvételét a Tübingi Erdészeti Egyesület meghívása tette lehetővé, amelyet az OEE és a Tübingi Erdészeti Egyesület vezetőségei között fennálló kölcsönösen erős szakmai és baráti kapcsolat alapozott meg.

Az esemény ünnepélyes keretek között esti fogadással kezdődött a Braunschweig közelében lévő Waldhaus Oelper nevű kastély-étteremben, ahol kötetlen keretek között találkozhattak, beszélgethettek egymással a vendégek.

Résztevők közt még Lengyelország államerdőszelvényi képviselték magukat egy nagyobb számú delegációval. Programjainkon alapvetően velük közösen vettünk részt, így a beszélgetések alkalmával a lengyel erdőszelvények és erdők legaktuálisabb kérdéseibe is betekintést nyerhettünk.

Az első szakmai program keretében lengyel kollégákkal együtt Németország legészakibb, extrém klíma- és időjárási viszonyokkal jellemezhető középhegységébe, a Harz-hegységbe látogattunk el, az állami Clausthali Erdészeti területére. Az erdőszelvény 13 500 ha-on gazdálkodik, amelynek nagyobbik részén a második világháborút követően telepített egykorú, egyszintes luc monokultúra található. Itt szembe-sülhettünk azzal a kiterjedt erdőkárral, ami a monokultúrák 80%-át érte az elmúlt kb. 5 év alatt. Részletes betekintést kaptunk ennek a folyamatnak a részleteibe és hatásaiba, magunk előtt látva a lezajlott óriási mértékű pusztulás következményeit.

1. kép. Általános látvány napjainkban a Harz-hegységben: letermelt és még lábba álló károsodott erdőállományok

A klímaváltozás hatására létrejött kárláncolat 2017 nyarán lehullott rendkívüli nagy csapadékmennyiséggel kezdődött, amelyet 2017/18 telén több vihar követett, közülük a legjelentősebb a Friderike nevű volt, amely több százezer köbméter faanyag dőléséhez vezetett. A két egymást követő aszályos év – 2018 és 2019 – tovább súlyosbította a helyzetet, s mindezek együttese megteremtette a kedvező feltételeket a szű, elsősorban a betűzőszű (*Lps typographus*) tömegszaporodásához és kártételéhez.

A hatalmas területeken kiszáradt lucosok felszámolására és a szű további szaporodását megelőzendő a Clausthali Erdészeti igyekezett minél gyorsabban letermelni, felkészíteni és elszállítani a károsodott faanyagot, de ez meghaladta erejüket. Ezért stratégiát váltottak és a már holt, még álló fákkal borított területeken foltokban 5 hektáros tarvágásokat végeznek, miközben különösen nagy figyelmet fordítanak a még ép állományokban a szű által megtámadott egyes fák mielőbbi és gyors eltávolítására, gátolva, lassítva ezzel a szű további tömegszaporodását.

A hegység egyik gerincéről körbetekintve mintha egy holdbéli tájon járnánk. Ahol még állnak fenyők, ott azok is kiszáradtak. A lágyszárú szint is elszáradt az árnyat adó erdő hiányában. Egy madarat sem hallani. Az élet jelét egyedül egy csoportunk fölé tévedő vörös kánya mutatja.

A kipusztult erdőterületek újratelepítését a teljes területen nem tudják kivitelezni. A tarvágott területek egy részét néhány hektáros nagyságban bekerítik és bükkal, juharokkal és jegenyefenyővel erdősítik be. Ameddig a holt fák stabilitása engedi, a lábba hagyott holt állományfoltok egy részében állomány alatti felújítást végeznek, elsősorban bükkal és jegenyefenyővel. A többi területen – kapacitás és forrás hiányában – nem tudnak mesterséges felújítást végezni, az erdők megújulását természetes úton, a lábba hagyott holt állományrészek által(!) biztosított kedvezőbb mikroklímatis körülmények segítségével várják.

A területen jelen lévő nagy létszámú gímállomány mondhatni az egyik napról a másikra veszítette el az élőhelyének egy részét, ezért a mesterséges felújítást csak kerítés mögött

lehet sikerre vinni. Rendkívül intenzív vadászatot rendeltek el a szarvasállomány csökkentése érdekében, szezonra és trófeára való tekintet nélkül lövik a gímet.

Amíg ez a hihetetlen nagy erőfeszítéssel és megerőltető munkával járó kármentés, kárenyhítés és erdőfelújítás zajlik az erdőszelvény, addig a szomszédos nemzeti park területén (ahol a kárláncolat ugyanúgy lezajlott) a károsodott holt fát egyáltalán nem termelik le, nem készítik fel, hanem a területen hagyják érintetlenül, amely az erdőgazdálkodók legnagyobb bánatára sajnos kitűnő lehetőséget nyújt a szű további szaporodásához.

A délután folyamán ezt meg is tekinthettük a Harz Nemzeti Parkban, ami 2006-ban jött létre, két nemzeti

2. kép. Kerítéssel és vadászattal védik az erdősítéseket

park összevonásából (Magas-Harz és Harz) mintegy 24 700 hektáron. Jelmondata: *Hagyjuk a természetet természetnek lenni!*

Ennek jegyében területén semmiféle emberi beavatkozás nem érvényesül. A program keretében az Oder-tavat körülölelő, mintegy 4,5 km hosszú ösvényt jártuk be. Itt is – a délelőtti tanulmányúton már bemutatott – erdőpusztulással szembesülhettünk, de ellentétben az erdőgazdálkodó által kezelt területekkel, itt az összetört, kidőlt, kiszáradt fák a területen maradnak és csekély nagyságú kísérleti terület kivételével, a természetes szukcessziós folyamatokat engedik érvényesülni, azokat tanulmányozzák, s mutatják be a természetjáró közönségnek.

A napot állami állófogadás zárta le, amelyen felszólalt többek között az alsó-szászországi élelmezésügyi, mezőgazdasági és fogyasztóvédelmi miniszter asszony, *Barbara Otte-Kinast* és az Alsó-szászországi Erdőgazdák szervezetének elnöke, *Klaus Merker* is.

Másnap a braunschweigi Volkswagen sportszarnokban került sor az ünnepélyes közgyűlésre. A Német Erdészeti Egyesület elnöke, *Carsten Wilke*, a szövetségi mezőgazdasági miniszter, *Cem Özdemir*, a braunschweigi főpolgármester, *dr. Thorsten Kornblum* és a lengyel delegáció tagjának, *Janusz Dawidziuk* köszöntő szavai után *dr. Ludwig Theuvsen*, az Alsó-szászországi Élelmezésügyi, Mezőgazdasági és Fogyasztóvédelmi Minisztérium államtitkára tartott előadást

3. kép. Az Oder-tó

Erdészeti politika Alsó-Szászországban címmel, amelynek akár egyszemélyes összefoglalója is lehetne az annak keretében elhangzott következő jelmondat: „*Mindnyájunknak szüksége van az erdőre, de most az erdőnek van szüksége miránkra!*”

Az erdőkárok miatt szükségessé váló erdőfelújítások segítésére a 24 %-os erdősültségű tartomány 2019-2021 közti időszakban 60 millió euró támogatást kapott az EU-tól. Modernizálták, fejlesztették az erdőtűz elleni védelmet azzal, hogy a világ legújabb erdőtűz felismerő rendszerét vezették be. Kampányt indítanak az erdő és az abban dolgozók munkájának népszerűsítése céljából, mert az erdőben dolgozók a társadalom szemében kevésbé ismertek és elismertek.

Az ünnepélyes gyűlés záró részében adták át a *Danckelmann-érmet*, melyet *dr. Bernhard Engelbert Joseph Danckelmann*-ról, az elismert erdész szakemberről és kutatóról neveztek. Az ő nevéhez fűződik a Német Erdészeti Egyesü-

4. kép. Barbara Otte-Kinast miniszter asszonnyal (ebben a tartományban sör nélkül nincs fotózás)

let megalakítása, melynek első elnöke is volt, valamint a világ egyik legrégebbi nemzetközi erdészeti kutató hálózatának, a IUFRO-nak (International Union of Forest Research

5. kép. Dr. Bernhard Engelbert Joseph Danckelmann

6. kép. Forstbüro Hochfranken

Organizations) életre hívása is az ő kezdeményezésére vezethető vissza.

Délután különböző helyszíneken szervezett szakmai programokra került sor. A lengyel delegációval együtt egy tutajos ki-

ránduláson vehettünk részt Braunschweig folyóján, az Okeron.

Este a braunschweigi domban – cserjékkel és fákkal körbe-
dísztett oltár körül – egy ökumenikus istentisztelettel zárult a Német Erdészeti Egyesület 70. Vándorgyűlés hivatalos része.

A Német Erdészeti Egyesület nagyszerűen megszervezett és gazdag szakmai, valamint kulturális programkínálatot nyújtó 70. Vándorgyűlésének legnagyobb erdészeti vonatkozású tanulsága – a kiterjedt erdőpusztulásokat látva – az volt, hogy az erdőállományok állóképességének fokozása érdekében törekedni kell az elegyes, vegyeskorú, vertikálisan és horizontálisan tagozódott állományok létrehozására. Ez megerősíti a hazánkban ma már érvényesülő szemléletet.

A lehetőséget ezúton is köszönjük *Hagen Dargelnek*, a Thüringiai Erdészeti Egyesület elnökének, valamint *Andreas Niepagennek* a Thüringiai Erdészeti Egyesület vezetőségi munkatársának.

Hazafelé úton még a Hof-i székhellyel rendelkező Forstbüro Hochfranken meghívásának tettünk eleget, ahol élveztük vendégszeretetüket, kerestük a jövőbeni kapcsolódási lehetőségeket.

Babiczki László (Egererdő Zrt.),
ifj. Dobó István (Ipoly Erdő Zrt.),
Elmer Tamás (OEE)

Elnöki látogatás a Horvát Erdészeti Egyesületnél

Az 1846-ban alapított Horvát Erdészeti Egyesület Kaproncai Helyi Csoportjának szervezésében Kiss László, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke részvételével, 2022. július 5-én került megrendezésre a Horvát Erdészeti Egyesület horvát–magyar erdészeti kapcsolatokat ápoló szakmai találkozója. Az ünnepélyes megnyitón a megjelenteket *Marina Juratovic*, a Horvát Erdészeti Egyesület Kaproncai Helyi Csoportjának elnöke, valamint *Oliver Vlainić*, a Horvát Erdészeti Egyesület elnöke köszöntötte.

A horvát–magyar erdészeti kapcsolatok ápolásáért, a határon átnyúló szakmai együttműködés kialakításában, fenntartásában kifejtett munkájáért elismerő oklevélben részesült *Barkóczy István*, Bedő-díjas erdőmérnök, a SEFAG Zrt. nyugalmazott vezérigazgatója, valamint *Mihály László* Decrett-díjas erdésztechnikus, a SEFAG Zrt. nyugállományba vonult területvezető erdésze. Az okleveleket Oliver Vlainić, a Horvát Erdészeti Egyesület elnöke adta át.

Az oklevelek átadása után Kiss László elnök köszöntötte a találkozó résztvevőit, néhány szóban bemutatva a magyarországi Országos Erdészeti Egyesület munkáját, célkitűzéseit, valamint az Egyesület közelmúltban elért eredményeit.

A továbbiakban *Fehér István*, a SEFAG Zrt. vezérigazgatója, valamint *Füsi Balázs*, a SEFAG Zrt. Iharosi Erdészeti Igazgatója köszöntötte a rendezvény résztvevőit.

Az ünnepélyes megnyitó után a szentgyörgyvári (Đurđevac) várat, illetve az ott található festménykiállítást tekintették meg a résztvevők, ezután a helyi temetőben megkoszorúzták a tragikus körülmények között meghalt erdész, *Ivan Švarc* sírját.

A nap zárásaként a Horvát Állami Erdőgazdaság (Hrvatske šume) Répási Vadászházába invitálták a szervezők a vendégeket egy ízletes ebédre, valamint kötetlen baráti beszélgetésre.

Palik Norbert, OEE Balassagyarmati H. Cs.

